

Datum: 14.08.2016
Medij: Happy
Emisija: Dobro jutro Srbijo
Autori: Redakcija
Teme: Prirodnjački muzej

	Početak	Trajanje
Emisija	14.08.2016 04:30:00	315:00
Prilog	14.08.2016 06:32:00	5:08

Naslov: Zbirka rogova u Prirodnjačkom muzeju

4059

Voditelj:

Ono što Prirodnjački muzej u Beogradu izdvaja je i bogata kolekcija eksponata rogova različitih vrsta životinja. Zahvaljujući ovoj zbirci moguće je oočiti veliku raznovrstnost ali i razvoj odredjenih životinjskih vrsta kroz drugi niz godina. Zbirka rogova koju poseduje ovaj Muzej biće prikazana i gradjanima u septembru na posebnoj izložbi u galeriji Prirodnjačkog muzeja.

Reporter:

Obeležja odredjene grupa sisara su i rogovi različitih veličina i oblika. Oni predstavljaju njihov lični pečat. Iako je za mnoge posmatrače imaju estetski lep prizor oni zapravo služe u različite svrhe.

Jelena Jovanović, kustos zbirke sisara u Prirodnjačkom muzeju:

Rogovi kod rogatih sisara služe za borbu, za odabranu i za udvaranje ženkama, što je možda najbitnije. Oni su zato posledica seksualne selekcije, to jest ženke će birati one mužjake koji imaju veće robove, jer to znači da je taj mužjak zdrav, da se dobro hrani i da će ostaviti dobro potomstvo. Kod nekih životinja, da kažem, rast rogova je po mom mišljenju neisplativ, kao što je to kod, na primer, porodice jelena, kojima svake godine rogovi otpadaju i svake godine iznova rastu, tako da biće priče o tome na izložbi. Tako da to zahteva kvalitetnu ishranu, veliki unos minerala i to je naprosto životinja samo da ona imala velike robove da bi se šepurila pred ženkama. A kod nekih drugih, kao što su šupljorozi, na primer, rogovi rastu čitavog života, ne opadaju, ali takodje zahtevaju unos velike količine minerala. Rogovi imaju funkciju u odbrani, mnogo manje nego u borbi za ženke, ali neki afrički šupljorozi kao što je recimo afrički bafalo je poznat po tome što će ukoliko zapreti opasnost, na primer ukoliko krvolovina napadne mladunče bafala može neustrašivo istupiti da ga brani čak iako su i oni sami ugroženi.

Reporter:

Zbirka sisara predstavlja samo jedan deo bogate zbirke Prirodnjačkog muzeja i ona se sama sastoji od više zbirki.

Jelena Jovanović, kustos zbirke sisara u Prirodnjačkom muzeju:

Tu je zbirka skeleta, toksidemijska zbirka, zbirka preparanih životinja, zatim studijska zbirka koja se koristi u naučno-istraživačke svrhe i izmedju ostalih zbirka trofeja. Eksponati zbirke trofeja su uglavnom pokloni koje je Prirodnjački muzej dobijao. Tu se nalaze i eksponati iz Titove zbirke, znači zbirke Titovih lovačkih trofeja i do zbirke grofa Evgenija Davidova, ruskog grofa, i to su medju najstarijim eksponatima od svih lovačkih trofeja i, ako uopšte može da se vrednuje, je medju najvrednijima.

Reporter:

Ovi rogovi imaju izuzetan značaj za zoologe i sistematičare.

Jelena Jovanović, kustos zbirke sisara u Prirodnjačkom muzeju:

Imamo samo deo zbirke grofa Davidova, to su uglavnom životinje sa rogovima. Deo ove zbirke dobio je princ Pavle kao poklon od grofa Davidova koji mu je bio stric ako se ne varam, i ovi eksponati preživeli su Prvi i Drugi svetski rat, rusku revoluciju, stvarno imaju izuzetan kulturno - istorijski značaj. Osim toga prilikom jedne od ekspedicija u zapadnoj Kini, planinski masiv Altaji, otkrivena je nova forma argalija, znači to je nova podvrsta ove životinje i imamo primerke koji su, neki od njih datiraju od 1899., tako da je to prilika da vi uporedite robove, na primer te životinje danas i robove te životinje kakvi su oni nekad bili.

Reporter:

Eksponati se pažljivo čuvaju kako ne bi došlo do njihovog oštećenja.

Jelena Jovanović, kustos zbirke sisara u Prirodnjačkom muzeju:

Bitna je vlaga, temperatura, svetlo, znači ne samo rogovi, već svi eksponati drže se na temperaturi izmedju oko nekih 20-ak do 30 stepeni recimo, vlaga izmedju 40 i 60 procenata. Rogovi konkretno bi trebalo da se premažu, sam rog, sama to rožna materija da se premažu zaštitnom materijom, sad ko šta ko koristi, to je uglavnom prirodno ulje, firnajz, koji sprečava formiranje vlage u sam rog i sprečava formiranje gljivica.

Reporter:

Ona je izdvojila i najzanimljivije robove a to su afričke vrste Gnu i Antilope koji žive u krdima i bore se na kolenima. Na taj način uzimaju malo prostora i sprečavaju da povrede koje nanese jedni drugima, budu zaista ozbiljne.

Datum: 14.08.2016

13:57

Medij: www.telegraf.rs

Link: <http://www.telegraf.rs/vesti/2297842-coveka-ispred-palate-albanija-ubio-mamut-iako-zvuci->

Autori:

Teme: Prirodnjački muzej

Naslov: ČOVEKA ISPRED PALATE ALBANIJA UBIO MAMUT: Iako zvuči neverovatno, OVO JE ŽIVA ISTINA!

1487

Skeleti neandertalca i mamuta koji su poginuli u međusobnoj borbi pronađeni su u centru grada Na prostorima današnje Republike Srbije naučnici su pronašli dokaze koji potvrđuju tvrdnju da su najstariji tragovi ljudskog postojanja čak iz vremena glacijala, odnosno 40.000 godina pre nove ere. Premda su u to vreme zajednice bile primitivne i brojale mali broj članova, ljudi su bili snalažljivi i energično su se borili za preživljavanje. U tom periodu živeli su u pećinama, grupisani u zajednicama koje su brojale od 10 do 15 članova praveći oruđe i oružje od kamena i kostiju i bavili se lovom i sakupljanjem plodova. Za plen su birali krupne biljojede, najčešće džinovske jelene, divlje konje i goveda, a kako se klima menjala – lovili su mamute, nosoroge, lavove i hijene. Ove zajednice su nestale naglom promenom klime 25.000 godina pre nove ere, a istraživanje njihovih lokaliteta osnov su za dalja naučna proučavanja. Tako je i utvrđeno da su živeli u pećinama kod sela Gradac, ispod Jeririnog brda u blizini Kragujevca i Risovača na Venčacu kod Arandjelovca. A, nećete verovati, skeleti neandertalca i mamuta, poginulih u međusobnoj borbi, pronađeni su ispod današnje Palate Albanija u najstrožem centru Beograda. Biolog Miodrag Jovanović iz Prirodnjačkog muzeja prisetio se za Novosti da su prilikom radova na Slaviji, kada su kopani temelji za Narodnu banku, pronađeni ostaci rebra kita i da muzej čuva pršljenove žkoja se pre 20 miliona godina kupala u Panonskom moru. (Tanja Milanović)

